

Pervi zbor Planinske kmetijske podružnice, njeni pomenki in sklepi. *)

Gospod predsednik Matija Korén je začel zbor, pri katerim se je razun udov kmetijske družbe tudi 17 srenjskih mož snidilo, s prav prijaznim ogovorom v domači besedi, v kateri so večidel pomenki bili. „Namen podružnic kmetijske družbe — je rekel — obstoji v tem, da se podružnice s kmetam zedinjejo, se zastran kmetijskiga opravilstva posvetvajo, potrebne poprave in koristne znajdbe vpeljejo, škodljivo ali nepotrebno ravnanje pa odverne. De se pa ta namén doseže, je potreba, da udje kmetijske družbe po svojih lastnih napravah in skušnjah prid in koristnost te družbe kmetam pokažejo, ker človek raji temu verjame, kar sam vidi, kakakor le besedam. K našimu pervimu zboru sim jez tudi srenjske namestnike zató povabil, da bojo tudi oni namén našiga zbora zvedili, naše pomenke slišali in se koristnosti naše družbe prepričali.***) Zraven tega pa soseskine namestnike še posebno prosim, da naj svojim sosedam in soseskinim udam naše iménitne opravila razodenejo, jih k posnemanju dobrih naprav ali k skušnjam posebnih znajdb spodbodejo, in nas v vsih zadevah po svoji móci tolikanj več podpirajo, ker bi scer vés naš trud prazen ostal, ako se kmetovavci nasvetovaniga dela ne poprimejo in ne polasté. Če Bog našim delam svoj blagoslov dodelí — nam mir, edinost in zdravje da, bomo z druženo močjo zamôgli dosti koristniga napraviti in clo take naprave izpeljati, ktere se nam zdej še nemo-goče zdé. Potem si bomo ne le pri današnjih, temuč tudi pri prihodnjih posestnikih posebno hvaležnost zaslužili!“

Potem so prišle naslednje reči v pomén:

1) svét, kakó bi se dala večkratna povodinj od Planinske dolíne odverniti; govoril g. fajmošter Matija Šmidt;

2) priporočilo deteljo „metelko“ (Lucerner Klee) sejati; govoril g. posestnik Aleksander Wilher;

3) priporočilo klajoréje za povzdigo kmetijstva in živinoréje; govoril g. posestnik Matija Milave;

4) potreba živih plotov; govoril g. Aleks. Wilher;

5) predlog, kakó potrebno bi bilo, da bi se za odvernitev gojzdniga pokončanja in kradenja lesa nagled (kontrola) vsiga lesa, ki se preč pelje, vstanovil; govoril g. predsednik Korén;

6) potreba, da bi se v vsakim kantonskim poglavarstvu živinsk zdravnik v službo vzel; govoril g. Al. Wilher;

7) potreba bika za pléme v vsaki srenji; govoril g. Al. Wilher;

8) potreba, da bi se cena solí ponižala; razložil g. Alojzi Bachman;

9) predlog, da bi se prosilo za dovoljenje míte (maute) na dosedanji kantonski cesti od Šneperske do Postojnske kantonske meje; govoril g. predsednik Korén;

*) Središe kmetijske družbe je prejelo od častitiga odbora Planinske podružnice vse poménke in predloge 1. zbora, ktere ob kratkim v »Novicah« na znanje damo, zató kér sploh za kmetijstvo veliko koristniga obsežejo, in kér bo gotovo ena podružnica rada od druge zvedila, kaj se tú in tam godí. Zató prosimo, da bi nam vsi častiti predsedniki kmetijskih podružnic občekoristne pomenke in sklepe svojih zborov na znanje dajali, da jih naznamo v »Novicah«. Bolj obširniši popis teh reči pride v »naznana kmetijske družbe«, kí jih bojo družbini udje brez plačila dobivali. Scer pa naj se zdej vse očitno godí; očitno ravnanje je nar koristniši ravnanje; ena dobra misel. obudi drugo; ena koristna naprava pokliče drugo na dan, in takó naprej.

***) Velike hvale vredno je to povabilo.

Vred.

10) predlog nekterih vodil, po katerih naj bi se ravvalo pri poravnanju gojzdnih in pašnih služnost (servitutov); govoril g. predsednik Korén;

11) svét, kakó naj bi se za povzdigo kmetijstva v tistih krajih Notranjskiga skerbelo, kteri so dosihmal večidel v vožnji svoj zaslužek imeli, katerim se bo pa po železnici ta zaslužek pomanjšal; govoril g. M. Milave;

12) koristni predlogi, po katerih bi se marsiktera, posebno pa Cerkniska okolica s murbnim in sadonosnim drevjem v kratki dobi ozalšati zamogla; govoril gosp. Jože Bevk.

Razun tega so bili pričijoči udje in srenjski možje naprošeni, da naj hišnim gospodarjem živo prigovarjajo, da si da vsak pohištvo asekurirati, da se poljsko poškodovanje z ojstrim poljskim čuvanjem odvráčuje. — Drugi shod podružnice je bil na jesen odločen, in poslednjič je bilo sklenjeno, nektere možé občnemu zboru za sprejetje v družbo nasvetovati.

Drugo pot bomo vse te govore, ki kmetijske reči zadevajo, nekoliko okrajsane v »Novicah« na znanje dali, in storjene sklepe naznanili.

Novi kmetijski podružnici na Krajskim.

Nova kmetijska podružnica Kamniška se je 22. t. m. in Kočevska 23. dan t. m. vstanovila.

Zavoljo tega, kér razdelitev poprejšniga Smeledniškiga kantona ni določena bila, se je čakalo tudi z vstanovitvijo kmetijske podružnice. Berž pa, ko je ministerstvo to reč razsodilo in izgovorilo, da naj Vodiška fara spade pod Kamniško kantonsko poglavarstvo, so se snidili udje kmetijske družbe Kamniške podružnice v Mengšu pri gospodu Mihaelu Staretu in so volili predsednika in odbornike nove podružnice. Predsednik je gosp. fajmošter Janez Kuralt v Mengšu, odborniki pa gosp. Jernej Arko, fajmošter v Vodicah, gosp. Mihael Stare, posestnik v Mengšu, gosp. Janez Debevc, posestnik v Kamniku, in gosp. Konrad Janežič, posestnik na Perovim, izvoljeni. — Častiti gosp. fajmošter Arko, ki so v iménu novo izvoljeniga predsednika središnjemu odboru izid današnje volitve na znanje dali, pristavijo v svojim dopisu še, da so se zbrani udje v vsim prav prijazno v domačim jeziku pogovarjali in sklenili, tudi prihodnjič v zborih le v ljubim domačim jeziku prav po domače se pomenovati, v zapisniku in v dopisovanju središnjemu odboru pa se začasno še nemskiga jezika posluževati. —

23. dan t. m. je v ravno ta namén poklical gosp. Chertek, bivši kantonski komisar in dopisnik kmetijske družbe, ude Kočevske podružnice skupej, ki so se obilno snidili in so izvolili za predsednika nove podružnice gosp. Vencezlava Cherteka, bivšiga kantonskiga poglavarja in posestnika v Kočevju, za odbornike pa gosp. Mihaela Wolfa, tehanta v Kočevju, gosp. Jožefa Büttnerja, oskerbnika v Tergu, gosp. Jurja Jonketa, dosluženiga fajmoštra v Kočevju in gosp. Adolfa Haufna, c. k. poštnarja in posestnika v Kočevju.

Po tem takim ste spet dve podružnici lepo vstanovljene v podporo in povzdigo domačiga kmetijstva.

Naznanílo.

Gosp. Janez Primic, c. k. dvorni kaplan na Dunaji, naš častitljivi roják, je po vodju Ljublj. normalnih šol gosp. Šlakarju poslal kmetijski družbi 2 cekina, eniga 40 lir (to je 19 gold. po sedanjim kupu), družiga 5 škudov (to je 12 gold. 40 kr. po sedanjim kupu) vrednosti s tem poročilam, da naj se podarí „dvema sad-